

Průvodce studiem se speciálními potřebami na UK

CENTRUM CAROLINA
Univerzita Karlova

Obsah

1. Co potřebujete vědět jako uchazeč o studium	4
2. Jak získat podporu při studiu podle vašich potřeb	5
3. Kde můžete najít podporu při studiu	7
4. Jaké služby můžete během studia využívat	8
5. Studijní pobyt v zahraničí	14
6. Přehled fyzické přístupnosti budov	15
7. Klíčová legislativa	18

Vážené studentky, vážení studenti,

ať už se na Univerzitu Karlovu teprve chystáte, nebo na ní již studujete, vězte, že již od roku 1996 funguje na UK centrum koordinace služeb pro studenty s různými typy znevýhodnění, které od roku 2018 nese název Centrum Carolina. Centrum Carolina je součástí informačního centra UK Point. Cílem centra je, aby podpora na všech 17 fakultách byla srovnatelná a studenti a studentky zde dostali odpovídající a kvalitní péče. Reagujeme stále na změny a novinky v oblasti poskytování služeb – ať už se jedná o nové technologie, nebo vznik či posílení nových služeb apod. Inspiraci čerpáme v zahraničí i na jiných univerzitách v ČR. Zároveň jsme moc rádi za zpětnou vazbu od samotných studujících, která nám pomáhá odhalovat slabá místa v systému nebo oblasti, na které by se mohlo zapomenout. Neváhejte se nám proto ozvat s nápady na zlepšení, s připomínkami nebo třeba i s kladným ohlasem na poskytovanou službu. Doufáme, že vám následující brožura přinese užitečné tipy a informace o studiu. Ctíme genderovou vyváženosť, ale pro přehlednost textu používáme v příručce nepřechýlenou formu.

**Přejeme hodně úspěchů ve studiu,
vaši pracovníci Centra Carolina**

I. Co potřebujete vědět jako uchazeč o studium

Univerzita Karlova vítá všechny zájemce o studium, tedy i ty s různým druhem znevýhodnění. Před podáním přihlášky ke studiu je rozhodně vhodné seznámit se s charakteristikami jednotlivých oborů a poradit se na fakultě o své volbě studijního programu s kontaktní osobou pro studující se speciálními potřebami.

Už při podávání přihlášky ke studiu můžete požádat o **úpravu podmínek přijímacího řízení**, pokud to vaše specifické potřeby vyžadují. Požadavek zadáte v přihlášce zaškrtnutím příslušného políčka. Úprava nejčastěji spočívá v delší časové dotaci na složení zkoušky, zvětšeném tisku (zadání testu), tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem, ve využití různých pomůcek a technologií apod.

2. Jak získat podporu při studiu podle vašich potřeb

Abychom vám na univerzitě mohli poskytnout adekvátní podporu podle vašich potřeb, je důležité, abyste se zaevidovali mezi studenty se speciálními potřebami. **Evidenci** je vhodné provést do 31. 10. daného roku, ale je možné ji uskutečnit i kdykoli později během vašeho studia. K tomu je potřeba splnit tři kroky:

1. Absolvovat tzv. „funkční diagnostiku“

Funkční diagnostikou se rozumí zhruba hodinový **rozhovor s odborným pracovníkem**. Účelem je identifikovat vaše potřeby a případná omezení během studia. Výsledkem je posudek obsahující návrh podpůrných opatření. V případě potřeby je možné posudek funkční diagnostiky aktualizovat.

2. Doložit potvrzení o zdravotním postižení

Potvrzení o zdravotních omezeních předkládáte funkčnímu diagnostikovi. Přehled **uznatelných dokladů** najdete na webové stránce uvedené na konci této kapitoly.

3. Udělit informovaný souhlas

Posledním krokem k úspěšné evidenci je **podepsání informovaného souhlasu** s evidencí jakožto studenta se speciálními potřebami na UK. Dáváte tím souhlas, že údaje o vašem zařazení do kategorie studentů se speciálními potřebami budou zaneseny do studijního informačního systému univerzity.

Tuto informaci vidí pouze pověření pracovníci univerzity. Informovaný souhlas vám k podpisu předloží funkční diagnostik. Všechny dokumenty jsou pak uloženy na studijním oddělení fakulty.

V rámci evidence budete zařazeni do jedné z následujících **kategorií** podle povahy specifických potřeb:

- A** kategorie A – studenti se zrakovým postižením,
- B** kategorie B – studenti se sluchovým postižením,
- C** kategorie C – studenti s pohybovým postižením,
- D** kategorie D – studenti se specifickými poruchami učení,
- E** kategorie E – studenti s poruchou autistického spektra,
- F** kategorie F – studenti s jinými obtížemi (například s psychickými obtížemi nebo s chronickým somatickým onemocněním).

3. Kde můžete najít podporu při studiu

Seznam kontaktních osob na fakultách najdete zde:

Kontakty na pracovníky Centra Carolina najdete zde:

Fakultní podpora

Stěžejší osobou, která se studenty na fakultě řeší individuální studijní záležitosti a zajišťuje modifikaci studijních podmínek a prostředí, je tzv. **kontaktní osoba**.

Kromě kontaktní osoby jsou vaše studijní záležitosti připraveni řešit také pracovníci studijního oddělení a jednotliví vyučující. Neváhejte se na všechny uvedené s důvěrou obracet.

Celouniverzitní podpora

Na celouniverzitní úrovni poskytuje podpůrné služby **Centrum Carolina**, které rovněž metodicky zastřešuje podporu fakult. Věnuje se především podpoře osob se zdravotním či socioekonomickým znevýhodněním. Obrátit se však na centrum může každý, koho v průběhu studia postihnou nějaké komplikace.

Pokud si nevíte s něčím rady, neváhejte se obrátit na kontaktní osobu na vaší fakultě nebo na Centrum Carolina. Jsme připraveni vám pomoci.

4. Jaké služby můžete během studia využívat

Služby, které můžete čerpat, jsou specifikovány ve vašem posudku funkční diagnostiky.

V něm je vždy uvedeno, jakou formu podpory můžete využívat (například: časová kompenzace při plnění studijních povinností, nácviky studijních strategií).

Fakultní služby

Se zajištěním služeb vám pomůže vaše **fakultní kontaktní osoba**. Ta má přehled o službách a podpoře, **kterou zajišťuje přímo fakulta**. Během studia můžete využít například:

individuální
studijní plán

individuální konzultace
s vyučujícími

služby
knihovny

půjčovna
pomůcek

Centrálně poskytované služby

Centrum Carolina vám může pomoci zprostředkovat následující vybrané služby:

nácviky studijních
strategií

asistence
při studiu

poradenství

digitalizace

Podrobný popis vybraných služeb
najdete na následujících stranách.

Nácviky studijních strategií

A B C D E F

V rámci nácviku studijních strategií můžete získat **kompetence nezbytné pro zdárné absolvování vysokoškolského studia.**

Jedná se o následující činnosti dle vašich specifických potřeb:

- nácvik práce se speciální výpočetní technikou,
- nácvik efektivní práce s hmatovými dokumenty,
- prohlubování kompetencí nezbytných k efektivní práci s psaným textem,
- nácvik strategií pro efektivní využití času pro studium,
- rozvoj sociálních dovedností v kontextu ústního zkoušení a komunikace s vyučujícími,
- podpora efektivní přípravy na zkoušky a další studijní atesty.

Studenti se sluchovým postižením navíc mohou tyto služby využít k:

- prohlubování svých kompetencí nezbytných k efektivnímu užívání znakového jazyka v akademickém prostředí a obecně kompetencí k úspěšnému univerzitnímu studiu,
- absolvování nácviků efektivního využívání tlumočení, přepisu, zápisu a dalších servisních a organizačních opatření.

Více informací
najdete zde:

Asistence při studiu

A B C D E F

Asistence při studiu je založena na **mezistudentské pomoci**, kde roli asistentů plní zpravidla **studenti UK**. Těm za tuto činnost náleží odměna ve formě stipendia.

Mezi poskytované služby patří zejména:

- zápis z přednášek,
- pořizování studijních materiálů,
- načítání textů, doprovod,
- obecná podpora při studiu,
- přímá studijní podpora při specifických situacích.

Více informací
najdete zde:

Psychologické poradenství

A B C D E F

Více informací
o poradenství
najdete zde:

Studenti se často potýkají se zvýšeným stresem a také se během studia mohou objevit nečekané krizové situace. Psychologické poradenství vám může pomoci nastalé obtíže zvládnout, naučit vás například techniky pro zvládání stresu a podobně.

Centrum Carolina poskytuje **psychologické poradenství** (také v českém znakovém jazyce) a dále **psychiatrické poradenství**.

Digitalizace studijních materiálů a služby studovny digitalizačního střediska

A B C D E F

Digitalizace nových studijních materiálů je určena **nejen studentům se zrakovým postižením, ale mají na ni nárok i studenti s jiným zdravotním znevýhodněním** na základě doporučení funkčního diagnostika. **Digitalizované knihy** si můžete jako evidovaný student stáhnout přímo v centrálním repozitáři UK dspace.cuni.cz nebo si o ně zažádat na adresu digitalizace@ruk.cuni.cz.

Záznamy o digitalizované literatuře jsou uvedeny v **Centrálním vyhledávači UKAŽ (ckis.cuni.cz)**.

Zpracovaný text se studujícímu předá v elektronické podobě, nejčastěji ve formátech PDF, DOCX či TXT. Text je možné také vytisknout v Braillově písmu nebo pouze větším fontem písma na klasické tiskárně.

Více informací o službě
naleznete zde:

Počítačová studovna v rámci Digitalizačního střediska

A B C D E F

Otevírací dobu,
kontakty a trasu
najdete zde:

Během studia můžete jako evidovaný student se speciálními potřebami využít možnost **bezplatného tisku / kopírování / skenování studijních materiálů**. Ve studovně Digitalizačního střediska můžete využívat počítače, které jsou vybaveny speciálním softwarem pro studenty se zrakovým postižením (JAWS, NVDA, Zoomtext). Studovna se nachází v Celeténe 20, Praha 1.

Půjčování technických pomůcek

A B C D E F

Blížší
informace
najdete zde:

V rámci této služby je možné si půjčit **notebooky, diktafony, čtečky, program ClaroRead, kapesní lupy, speciální klávesnice a myši k PC**. Pokud byste ke svému studiu potřebovali speciální technologii, kterou zatím ve výpůjčním fondu nemáme, ozvěte se nám a můžeme se domluvit na jejím pořízení. Základní výpůjční doba je šest měsíců s možností dalšího prodloužení.

Tlumočnické a přepisovatelské služby

B

Tlumočení/překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem a simultánní přepis z mluvené češtiny do psané češtiny můžete využívat jako studenti se sluchovým postižením při všech aktivitách souvisejících se studiem. Po dohodě s vámi a ve spolupráci s vyučujícími zajišťují tyto služby fakultní kontaktní osoby.

Praktické rady
a nápady pro studium
studentů se sluchovým postižením
najdete na webu Neslyšící a nedoslychaví studenti na UK:

Výuka anglického jazyka pro studenty se sluchovým postižením

B

Výuka probíhá v mluvené češtině / českém znakovém jazyce a především v psané angličtině. Výuku organizuje Ústav jazyků a komunikace neslyšících FF UK. Tento ústav také spolupracuje na zajištění výuky ostatních cizích jazyků a příslušných atestací.

Služby poraden pro všechny studující i zaměstnance

A B C D E F

Centrum Carolina nabízí široké spektrum **poradenských služeb** všem studentům UK bez ohledu na to, zda podstoupili funkční diagnostiku. Neváhejte centrum oslovit s čímkoliv, co vás trápí. Poradci a terapeuti společně s vámi prozkoumávají hloubku vašich obtíží, vaše vlastní zdroje a společně hledáte to nejlepší řešení. Jedná se především o:

- **psychologickou a psychiatrickou pomoc,**
- **sociálně-ekonomické poradenství,**
- **právní a kariérní poradnu včetně koučinku.**

Konzultace probíhají pro studenty **zdarma**. Většina **fakult UK má i své fakultní poradny**, které poskytují pomoc a podporu převážně svým studujícím a zaměstnancům.

Přehled poraden a kontakty na jednotlivé pracovníky zde:

Sportovní vyžití studujících

Podporu studentům se speciálními potřebami zajišťuje při sportovních aktivitách Fakulta tělesné výchovy a sportu. Jedná se především o zprostředkování asistentů, odborných doprovodů či zajištění speciálních pomůcek pro jednotlivé sporty. FTVS také vypisuje pravidelně **sportovně orientované předměty** pro studenty se speciálními potřebami.

V případě zájmu se spojte s kontaktní osobou pro studenty se speciálními potřebami na FTVS.

5. Studijní pobyt v zahraničí

Kompletní
informace
najdete zde:

Během svého studia můžete vycestovat do zahraničí a sbírat tam další cenné zkušenosti. Využijte zahraniční aktivity v podobě semestrálních nebo ročních studijních pobytů, praktických stáží, letních škol, jazykových kurzů či vědecko-výzkumných cest. U programu Erasmus+ navíc můžete získat **stipendium** na zvýšené náklady spojené s vaším studiem.

6. Přehled fyzické přístupnosti budov

A B C

Univerzita Karlova dlouhodobě usiluje o zajištění bezbariérového prostředí ve svých budovách. Situace může být ovšem komplikována skutečností, že pracoviště univerzity jsou umístěna ve víc než sto objektech, mnohdy památkově chráněných.

Na následující dvoustraně se můžete seznámit s aktuálním seznamem budov UK. V mapce jsou znázorněny budovy, jejichž přístupnost je zmapována dle metodiky Pražské organizace vozíčkářů. Některé koleje disponují bezbariérovými pokoji a Kolej Komenského má světelné hlásiče, které v případě nebezpečí upozorní studenty se sluchovým postižením.

S dotazy se můžete také obracet na koordinátory **Centra Carolina**.

- přístupný objekt
- objekt částečně přístupný
- objekt nepřístupný
- nezmapovaný objekt

■ **Katolická teologická fakulta UK**

1. Thákurova 676/3, Praha 6

■ **Evangelická teologická fakulta UK**

2. Černá 646/9, Praha 1

■ **Husitská teologická fakulta UK**

3. Pacovská 350/4, Praha 4

■ **Právnická fakulta UK**

4. nám. Curieových 901/7, Praha 1

■ **1. lékařská fakulta UK**

5. Kateřinská 32, Praha 2 (děkanát, fakulta má pracoviště i v pěti pražských nemocnicích)

■ **2. lékařská fakulta UK**

6. Šimůnkova 4/1596, Praha 8
 7. Budínova 2, Praha 8
 8. U Vojenské nemocnice 1200, Praha 6
 9. V Úvalu 84, Praha 5
 10. Plzeňská 130/221
 11. U Nemocnice 3, Praha 2
 12. Bruslařská 10, Praha 15

■ **3. lékařská fakulta UK**

13. Ruská 2411/87, Praha 10
 14. Ruská 2200/91, Praha 10
 15. Šrobárova 48/49, Praha 10
 16. Šrobárova 1150/50, Praha 10

■ **Lékařská fakulta v Plzni UK**

17. Husova 3, Plzeň
 18. Alej Svobody 31, 76, 80, Plzeň
 19. Boleslavská 30-32, Plzeň
 20. Lidická 4, 6, 8, Plzeň
 21. E. Beneše 13, Plzeň
 22. Karlovarská 48, Plzeň

■ **Lékařská fakulta v Hradci Králové UK**

23. Šimkova 870, Hradec Králové
 24. Nezvalová 265, Hradec Králové
 25. Dlouhá 91, Hradec Králové
 26. Zborovská 2089, Hradec Králové
 27. Sokolská 851, Hradec Králové
 28. Zámostí 683, Hradec Králové

■ **Farmaceutická fakulta v Hradci Králové UK**

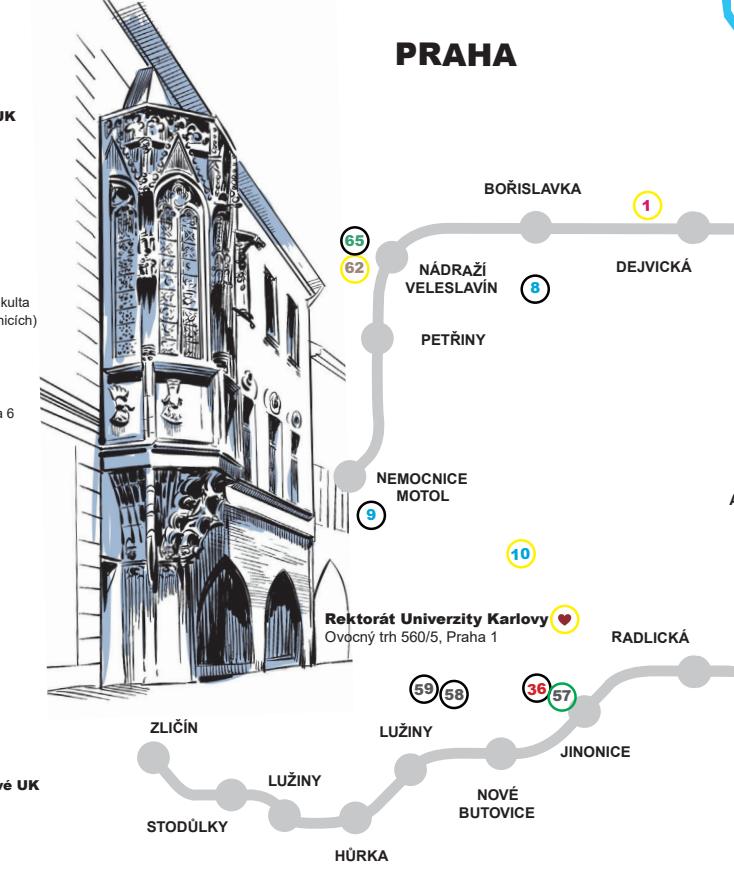
29. Akademika Heyrovského 1203, Hradec Králové

■ **Filozofická fakulta**

30. Josefská 6, Praha 1
 31. nám. Jana Palacha 1/2, Praha 1
 32. Celetná 13 a 20, Praha 1
 33. Hybernská 3, Praha 1
 34. Jindřišská 27, Praha 1
 35. Panská 7, Praha 1
 36. U Kříže 10, Praha 5

■ **Přírodovědecká fakulta UK**

37. Albertov 3, 6, 8, Praha 2
 38. Hlavova 8, Praha 2
 39. Viničná 5, 7, Praha 2
 40. Benátská 2, 4, Praha 2
 41. Na Slupi 16, Praha 2
 42. Horská 3, Praha 2
 43. Legerova 5, Praha 2
 44. Bruslařská 10, Praha 15

PRAHA

■ **Fakulta sociálních věd UK**

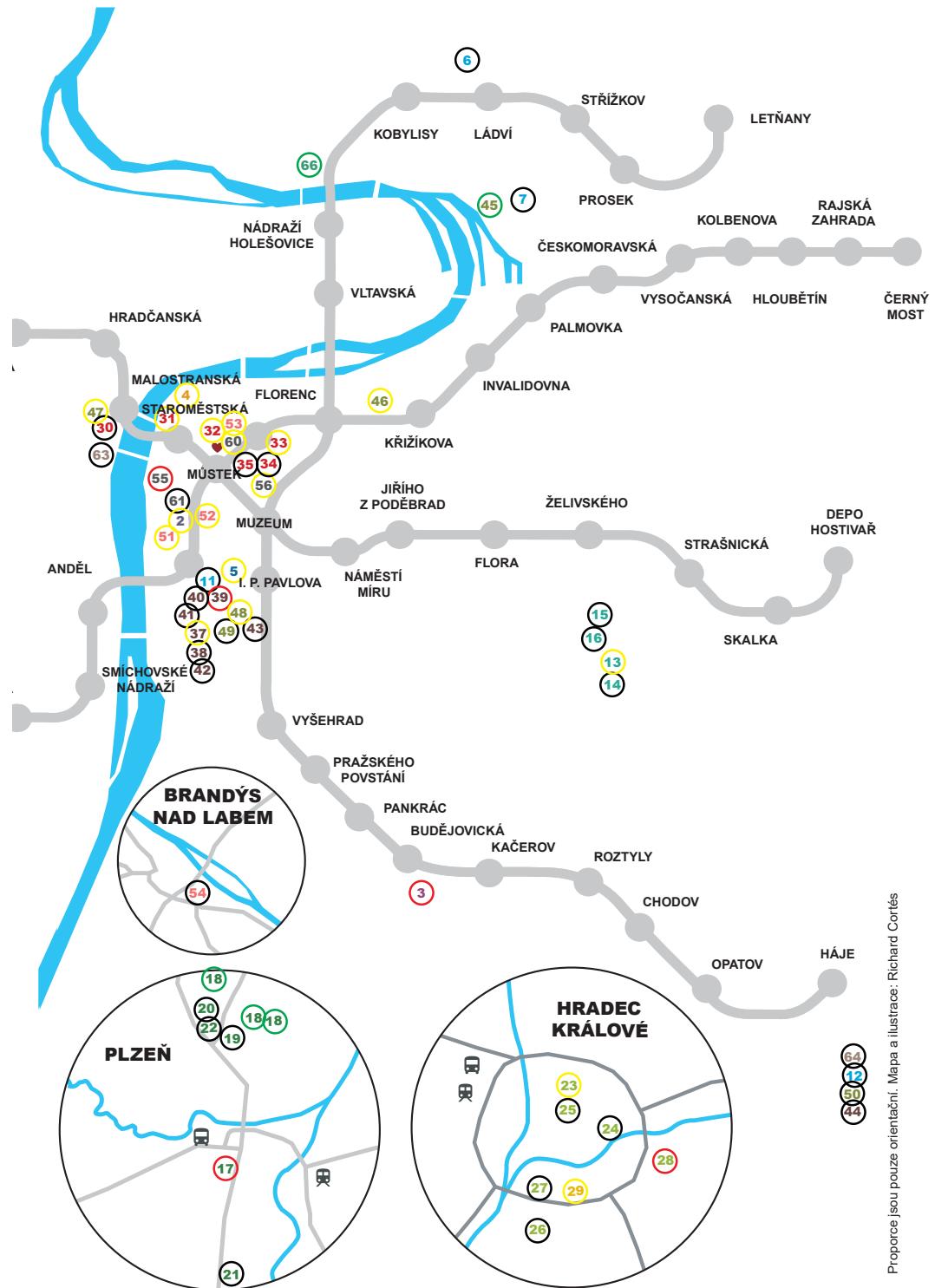
55. Smetanova nábreží 6, Praha 1
 56. Opletalova 26, Praha 1
 57. U Kříže 3, Praha 5
 58. Pekářská 16, Praha 5
 59. Pekářská 10, Praha 5
 60. Celetná 20, Praha 1
 61. Voršilská 1, Praha 1

■ **Fakulta tělesné výchovy a sportu UK**

62. José Martího 31, Praha 6
 63. Újezd 450, Praha 1
 64. Bruslařská 1132/10, Praha 15

■ **Fakulta humanitních studií UK**

65. José Martího 31, Praha 6
 66. Pátkova 2137/5, Praha 8

Proporce jsou pouze orientační. Mapa a ilustrace: Richard Cortés

7. Klíčová legislativa

Opatření rektora UK č. 23/2017 je stěžejním vnitřním předpisem, který upravuje podmínky poskytování podpory studentům se speciálními potřebami na UK. Obsahuje ustanovení týkající se základních nástrojů podpory před přijetím ke studiu a v jeho průběhu, dále informace k organizačnímu zajištění podpůrných služeb, stejně jako k využívání knihovnických a informačních, ale i ubytovacích a stravovacích služeb.

Poskytování služeb a jejich financování se řídí **Pravidly pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám MŠMT**. V daném dokumentu jsou mj. specifikovány standardy opatření poskytovaných studujícím v jednotlivých kategoriích zdravotního postižení.

Kompletní
znění dokumentu
najdete zde:

Na spolupráci se těší tým **Centra Carolina.**

Celetná 13, Praha I

centrumcarolina.cuni.cz

centrumcarolina@cuni.cz

+420 224 491 896

Poznámky

CENTRUM CAROLINA
Univerzita Karlova

UK POINT
Univerzita Karlova